

BAKURUBASANNI

(timor 12 song)

Mali kono = Dorome 300

Afiriki kono = Dorome 600

Jamana werc = Dorome 1000

Marisikalo san 1997

Kunnafoniseben bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 22-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 25nan boko302nan A songo : dorome : 15

Kibaru diyayoro be ka caya ka t'a fe

Ni «KIBARU» ye san 25 soro, ka soro a ma sa, a ma bin, a ma jogin, o be bala mogo minnu na, a kalanbagaw, a kanubagaw n'a lafasabajaw t'olu la. Kunnafoniseben caman te san 25 soro desebagatojamanaw kono fo n'a y'a soro min ko semennen be d'en na. «KIBARU» dun ko semennen be d'en min na o jobagaw ye Mali cikeduguw yerekalannaw n'a balikukalandenw de ye. Cew b'olu la. Musow b'olu la. Olu bee lajelen te se ka «KIBARU» sankorota, o «KIBARU» kelen ka kene ka taa ne, wali ka bin, k'a boli dabil... Nin bee de koson, kabini kibaruko daminen san 1972 Marisikalo tile 10 don na, fo ka n'a sejinan san 1997 ma, a ko yiriwara ka t'a fe. O yiriwali dun te k'tige, bawo, san o san, do de be fara a kalanbagaw kan, Mali kono, a n'a kokan. O siratig le, «KIBARU» ye boli damine ne 12 kan salon san 1996 zanwiyekalo tile folodon. O dun y'a sor'a meennna boli la ne 8, wali ne 4 kan. O temennen ko, «KIBARU» hake bota ye 16.000 soro, k'a soro, a meennna 8.000, wali 4.000 kan. O bee b'a jira, ko sisan «KIBARU», ker'a baarakelaw n'a kalanbagaw sago ye. O misali te dower ye, a kalanbagaw ka letere cilene k'o, minnu b'u sigidaw kunnafoniw seben k'u ci Bamako, walasa k'u bo «KIBARU» kono. O ye «KIBARU» diyayoro do fana de ye, k'a masoro, mogo minnu be «KIBARU» kalan, n'u te bo dugu kelen kono, olu be bo jogon kalama, ka sor'u ma wuli ka b'u sigidaw la. O letereko yiriwali Mali kono, o deye «INESIKO» yerenisondiya kibaruko la, ka temen Afiriki jamana caman ka kunnafonisebenw kan. An be don min na, i kobi, siga te «KIBARU» ka netaa la. N'o siga be mogo min na, o tigi ka wuli, ka se an ka cikebuguda la, kabini Kucala fo Kita, ka temen Segu, Kulukoro, Kolokani, Buguni ani dugu caman werew fe. Kunnafo ni misennin minnu be bo «KIBARU» kono, soro yiriwali kan, Mali kono, Afiriki ani dijnjamana caman kono, olu kunnafoniw nafa kabon, k'a masoro, u be hakili di Malisorokelaw ma, k'u bilasira, bawo, a be fo ko mogo kelen hakili kelen, mogo caman hakili caman. O b'i n'a fo donniya ni seko ani feere falenni dije cikelaw ni jogon ce. O wale de ye «KIBARU» ke dungare ye Afiriki kono. Kunnafonisebenw sankun ye do farali de ye donniya kan. O de ye «KIBARU» ka baara ye. N'i y'a nimoro o nimoro ta k'o kalan, i be fenw ye, minnu be do far'i ka donniya kan. A te temen o kan

Amadu GANI Kante

Buguni, Kijan, ani Kucala izini kuraw dayelela

San o san, caman be fara «C.M.D.T.» ka koorisorota kan. Jijan koori sorolen benna toni 460.000 ma; ciyakeda hakili tun be hake la min ka ca ni min ye.

Ola, walasa kooribaara ciyakeda ka se k'a ka koori sorota bee lajelen labaara konuman, a ye koorilaben izini saba jo Buguni, Kijan, ani Kucala duguw kono. Jamana ka minisirijemogo Ibrahima Bubakari Keyita, ye o izini saba koronbokari alamisadon ni jumadon, marisikalo tile 13 n'a tile 14, san 1997. Togodalabaarakow ni sigidalakananikow minisiri Modibo Tarawele ni «C.M.D.T.» yere nemaaba Dirisa Keyita tun be kene kan, ani jamana marayoro sabanan nemogo Elihaji Seku Danbele; ka fara Faransi, Alimani, Peyiba, ka lasigidenw kan; ani dije seleke naani warisoba ka ciden ni jamana ciyakelognon caman werew ka mogow.

Buguni folo ye minisirijemaa n'a ka jama bisimila. Buguni bonya ye kilometrekare 37.000 ye; a konomogow be ben 532.000 ma. Bugunikaw ka jijan koori sorolen benna toni 66.070 ma. Izini kura jolen in be se ka koori hake min laben, o be se toni 34.000 ma.

Koerisene kera sababu ye ka siramisen kilometre 641 ni ko hake laben Buguni mara kono.

O musakaw bee lajelen benna sefa miliyari 4 ani miliyon 490 ma; o kofe ponpekolon 106 senna; sefa miliyon 349 donna o daf. Ka fara nin bee lajelenkan «C.M.D.T.» ye sefa miliyon 30 bo ka lekona daw laben, ka

wotorow san senekelaw ye, ka laban ka jigine daw dilan.

Min ye Kijan arondisman ka izini ye, o ka koorilabenta hake be ben toni 50.000 ma.

Kijankaw ka jijan koori sorolen benna toni 96.000 ma. Siramisen kilometre 115 labenna Kijan n'a lamini na. Nka, halibi hake min be yelen Kijankaw ka balo kan, cogoya ma soro ka t'olu feere yorowerebla, k'a sababu ke sirantanya ye.

Ni faaba be kooriko la an ka jamana kono, a be se ka fo Kucala ye koori faabaye. Kucala izini ka koori labaarata hake be ben toni 50.000 ma. Kucalakaw ye koori toni 140.000 soro ninan. Ajirala ko Kucala koerisene law be sefa miliyari 21 ani miliyon 500 ni ko soro koori la. Koerisene kera sababu ye ka Kucala mara mogo caman kalan, k'u lafaamuya kosebe; olu yere de b'u ka sannifeere ani hadamadenya taabolow bee lajelen nemabou yere ye. «C.M.D.T.» ka baara ma dan kooriko doren ma jamana kono. U be do ke sumansene fana la, i n'a fo jo, kaba, tiga n'u jogonnaw. Osiratig le, jijan, bugunikaw ye kaba toni 66.869 soro; ani jo toni 44.883; ka fara tiga toni 13.482 kan. Kijan ye malo toni 6.000 soro, kaba ni jo toni 175.300. Nin izini saba koronbokarilenw be «C.M.D.T.» ka izini dafa 17 la.

Tasuma wulila Kati mugubon do la

Arabadon, san 1997, fewuruyekalotile 12, ta wulila Kati sorodasi mugubonba do la, Mali sorodasi dagayoro la, min togo dalen don Sunjata la.

Mali dugumakelobolo kintigiba dankan, Koloneli Pangasi Sangare ye negejurukan soroka bo

Kati, midi temennen ni sanga 5 ye, ko tasuma wulila Kati sorodasi kan na.

O yoroni bëe, ale fana y'a ka nemogoba Koloneli Siriman Keyita ladonniya kasaara kibaruya in na. Koloneli Siriman Keyita ma fila ke. An'a ka cedenw ye Kati dugu magen teliya la. A ma meen sorodasiw ni sorodasikorow ka minisiri Mamadu Ba nana far'u kan.

Kibarulaselaw be Kati lasoro waati min, oy'a soroselifana sera. Utaara lahawuta jama jogolen soros masibakeyoro kene in kan, se te jama min ye ka galama bila filen kono. Ala ni kasaara barika bonya y'a sababu ye. Tasuma be ka jama a yere ma cogo min, a be ka jama ten. Sisi duurulen don fo ka t'a fo a duurulen don.

Kisew peren-peren cogo ye «ponpiyew», n'olu ka baara ye tasuma faga ye, lajeyoro la, utun te se ka tasuma lasoro konuman yoro min na.

Gélekunkanw tun be ka mogow tulo geren; a kisew tun be ka tijeni suguya be ke bolonw ni sow kono. Agélekise dòw binyoro tun be se kilo 20 ni k'o la. Dòw tun be ci; dòw tun te ci.

Akera geregere ni masiba ni yerejini ye. O yerejini kadara de kono, sarisan Mori Kante taar'a furumuso nemadogo dingé do kono, k'a kisi kise lankolonw ma, Kati kin do kofe, n'o ye Sananfara ye, negesirakofela la. Mori seginto ka n'a ka lakanani

Sarisan Mori Kante

baara la, faso lakanani, sorodasifini donkun, kise y'a gosi k'a ka kalifa mine a la.

Mali kunnafonidilaw de yelento Kati, olu y'a su dalen ye Sananfara kin dafela la.

Min ye Kati dogotorosoba ye, kabini a for'olu ye ko muso do ani sorodasi jalatigi dankan do den bonena u ni na jahadi in fe, yen baarakelaw ye ko bëe dabila kabini midiwaati k'u nesin mogo joginnenw demenni ma; o y'a sorosow toliw ni witiriw ni filantere negew perenna ka jensen fan bëe fo ka kuran ni talifoni bëe tige.

Kati dogotorosoba kuntigi dogotoro Mohamedi Abudulayi Tarawele y'a jira ko mogo joginnenw ka ca cogo min na, a te ben f'u ka taa ni dòw ye «Pense» dogotorosoba la. O mogo joginnen folo min lasera yen, o ye «Kaporali-Shefu» Berebata ye.

Kati kono fara ka temen Kati yere kan; dugu mumé kera tomo ye. Beë y'i dogo. Dòw tora so kono; dòw ye kungo sira mine; dòw ye Bamakodugu sira ta. Nin don in ma diya Kati, hali minnu dalen don u ka ceya la ko nege t'u don, olu ma ye kene kan. Jama yere keto ka sorodasiw nato y'u ka denbayaw nofe, o ye do fara ferekejagami kan, bawo a kera caman kono ko fitine do de dadonto don. Beë y'i yerejini.

Kasaara in juguya ye peresidan Alifa Umaru Konare ni goferenaman nemogo Ibarahima Bubakari Keyita wajibiya, u ka wuli ka t'u nedatsuma tijeninow kan Kati.

Sariya

Abinna a furumuso kan

Esipani jamana dugu do, n'o ye Tararagoni ye, o tiribinali (kiiritigeso) ye san fila kasojalaki bin ce do kan, min binn'a furumuso kan, k'a jene ya jagoya la. Nka furuke ko k'ale tun'ta don ko ka je n'i furumuso ye k'a soroa man d'a ye, k'u ka jamana sariya kelen don k'o k'on. A jirala ko Anjeli Antoni n'o ye furuce in ye, nin y'a siye fila ye, a be bin a furumuso kan. Tiribinali ye noga ya donec in ka kiiritigé la, bawou y'a kolosi k'a kunkolo manji kosebe, hakili bere fana t'a la ladamuni sira kan. Kiiritigeko folo la, u tun k'u b'abila san 16 kasode la, nka a yere y'a jini faamaw fe, u ka hinela, bawo atunte mindon folo, a y'o faamu sisan. O de koso, a ka kaso kera san 2 ye.

Wulu do ka kiri ma ja fagalik

San 1996, zanwiye kalo la, Suwisi jamanak ikitigesobay'ayamaruya wulu do ka faga, k'a sababu k'a farinya kojugu ye.

Wulutigi ye ko bëe ke tiribinali mogow da la, Zenewu dugu kono, kiri intigerayorom, k'uye sariya min ta a ka wulu fagaliko la, kiiritigelaw ka segin o kan, bawo a ma jen n'u ka janiya talen ye. A jirala ko wuludosso in delili k'a ninw gen temenbaato saba la. Mibili do jolen falen wuluw la, a binn'olu fana kan, fo k'o laban tijenibaw la. Kiiritigelaw ye wulutigi ka fugariya de jo la, u ka sariya talenw kono, ani k'a sementiya ko ni wulu in ma faga, a laban bëna kasaara caman lase dugumogow ma. A wajibiyara ko wulutigi ka kanka sefawari miliyon kelen ni kosa ra alamani ye anik'a ka wulu faga.

Selengekaw ka baraziko

Nin kunnafoiw sorola poroze «I.E.C.» ka kalan senfe, min kera Selenge k'a damine fewuruyekalo tile 18 la, k'a t'a bila a tile 23 la.

Selenge ye dugu ye min sigilen don an ka jamana tilebinyanfan fe. A ni Bamako ce ye kilometere kemé, ani binaani ni ko ye; a be Kangare arondisiman fe Yanfolila mara kono. Selenge dugu sigira jinan y'a san kemefila ani bisegin ni duuru ye, Koriyan Farima Dunbiya n'a koreké denke Nakabayuguba Dunbiya fe. Olu ye maninkaw ye; u benbaw

Selenge dugu mogokorobaw

bora Banbugu, kayi mara la. Selenge koro ye sisun de ye maninkakan na. Dugu sigira ka sisun fila soro bada la, minnu tun be son san o san, ni misintura kelen ani sagajigi kelen ye. Dugu togodara o sisun fila la. Kabini lawale la, Selenge ni dugu minnu be danbo, olu file: Fanzan; Selefou; Benko; Dalabala; Kojigila, ani Falabakura.

An be don min na i ko bi, mogo baasaba nogon be dugu kono; u ka baara kologirinba ye senedorone de ye. Bosow ni somonow nana u ka dagaw sigi bada kerefe, jegemon kama. Dugumogow ka fo la, sanni barazi ka jo, u ka senekoyorow tun ka bon kosebe; u tun be laboli ke fo k'a toto; wa neemayoroba tun don; nomasaw tun ka ca dugu kono kosebe.

Min ye baraziko ta fan ye,

Selengekaw y'a jira k'u toorola o kola, kabini tubabutile la; sabu faamawtun y'a wajibya ko sanga ni waati be, dugumogow kajidunya hakejatemin, k'o seben ci u ma. Barazi joli kojew nejinina kabini o waati. Jisebenko baarawtunka gelenfok'adamatemen. Dugutigi tun b'a'b'o nogon koro; n'a dakun sera mogo min ma, fo o tigi be jore, ka hami. U ye san bisaba de ke o tooroba in na.

Dugu tora o cogo la, fo ka na barazi joli latige Ala fe, san 1976. Barazi biriki flobobe da don minna, jamana kuntigi, Musa Tarawele ye medayi ni dalasi baatan di dugutigi ma. O don, faamaw y'a jira Selengekaw la, ko

barazi joli bena ke sababu ye k'u ka dugu jo, k'a ne, ka kuran ni orobinew lase dugumogow ma. Yala o ko bora a sira fe wa ?

Bi bi in na, Selengekaw dusukasilen don kosebe. Faamaw ye layidu fen o fen ta, a kelen ma bo a sira fe. Pondekolon ni kolonw ma sen dugu kono. Kur'an panna Selenge kunna, ka taa mogo daw mago ne kilometere baa yirika la, ka soro barazi ni duguce te kilo 10 bo. Medayi ni baatan dira dugutigi min ma, o te balo la bi; a be faatu don min na, a da dumunitun'ta bolo.

Barazi jolen ye baasi caman lase dugumogow ma; a do ye senekene dogoyaliye. Barazi jora yoro minna, o tun ye sigida neemayoroba n'a nafasoro yoro yere de ye. A yoro be dibilen tun don jiri fe. O yoro minnen dugu la, kene min be yen sisan, o ye kulukanna ye; nafa t'o dugukolo la. Lemin fana labenna malosene kama,

o yoro minnu ka surun dugu la, olu dira Goferenaman ka baarakelaw ma; dugulenw ka forow ni dugu ce be taa fo kilometere tan ani ko la.

Nin be lajelen kofe, barazi joli nana ni dugu minnu wulili ye, kan'u sigi Selenge kerefe, o kera sababu ye ka kura fara geloyaw kan. Senekoyoro dogoyara ka t'a fe. O koson, dutigi te Selenge bi, minte balo san. Bugunika daw nana sigi Benko dugu kono, k'u ka baara ke saribonfeere ye; o fana ye jiriko to laafu, ka sanjiko dogoya. Wale fila be Selengekaw si u jena bi; u ni benkokaw ce mankanw, ani Koweti masake, Sheki Jaberi Ali Amadi ka layidu talen kunnafoi sorobaliya. Selengekaw y'a jira ko san 1989, setanburukalo la, Koweti masake y'a ninika t'a ne da Selenge kan, barazi togodalen don dugu minna; k'a sababu ke Koweti ka wari dilen benna sefa miliyari saba, ani miliyon kemé wolonwula de ma, barazi joli siratige la, n'o ye Koweti dinari miliyon duuru ye.

Tuma min na, Koweti masake sera Selenge dugu kono, a kabakoyara kosebe, fo a don, a y'a kanto ko barazi togodara dugu minna, ote nin ye. O la, o don kelen, a ye layidu ta Selengekaw ye, ko a ka jamana bera u ka dugu ci k'a jo, ka laban ka kurand on a kono. K'a ta odon na, ka se bi ma, dugumogow ni Selenge neemaaw y'u sen don, k'u bolo don, ta ma bo, sisi ma bo.

Selengekaw kera baraziko la degesusukolonkalaye; udajera, k'a soro u ma fen dun.

Togobalankolon ! Baraziw n'u nogonna baara kologirinbay dabora jamanaden be lajelen ka here de kama; sanko a baaraw be ke mogo minnubarajurutigeyorodugukolo kan n'olu ma nafa minnu soro a ko la, a man kan cogo si la u k'o toorow n'o lajabaw soro a la. Selenge dugu ni deme ka kan !

Badama Dukure

Cikelaw ka juru sarali n'a sarabaliya dulonnen b'u ka soro de la

Kabini wari juru donni künsinna cikelaw ma, a bë ka sabati ka t'a fë k'u ka juru sarali n'a sarabaliya dulonnen b'u ka soro doron de la. Wariko bë cogominna, dugukoloko, baarakeminenko, senefensiko, furako ani fën jurudontaw bëe b'o cogo kelen de la. O kuma koro bë kene kan, k'a masoro, ni san ma diya, layidutalenwëtiième. Ni layidu ma tiime, juru sarabaliya koso, jiginna bëe don jurudonnaw ni jurutalaw ce. N'o kera, juru wëre te soro ni körölen ma sara. Ogelsya bë senekela, monnikela, bagantigi ani jiriforotigi ni baarakela wëre minnu kan, olu bë ka caya jamana kono ka t'a fë. A hami n'a jore bë cikelaw n'u ka jekuluw némogow la, kabini Bamako fo marabolow ani duguw kono.

A kelen bë ka jamana fangaso némogow, a cikèkow némogow, a warisow némogow, n'o ye Bankiw ye, ani kókandemé jekuluw mögow bëe negan.

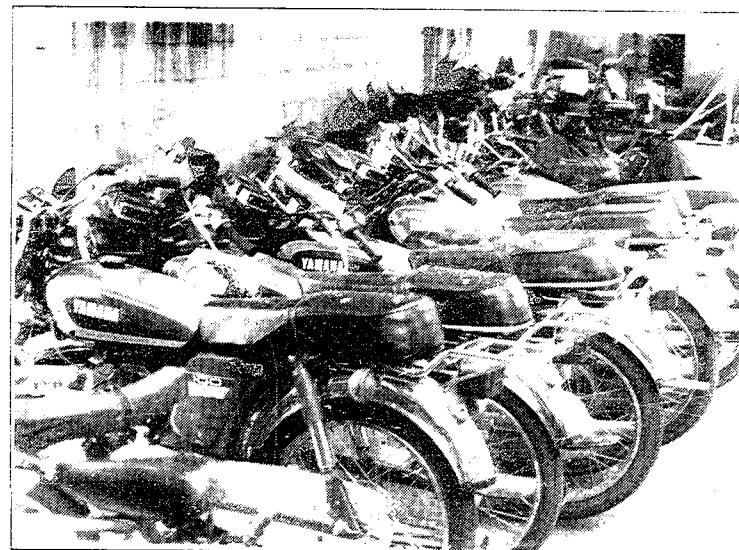
Nin bëe la, mögo faamuyalen minnu nesinnen bë cikèkow yiriwali ma, walasa cikelaw ka soro ke, ka wasa, ka jamanadenw bëe lafiya, olu ka jate bora nogo la. O koro y'u labenni de ye k'u bila baara nafama doron jutigeli la. N'i y'i sigi ka kunfin bololankolon laje kuntebaara la, n'i m'a demen, k'a bilasira, o baara t'a yere nafa, kuma te mögo werew ma. Cikelaw bëe se ka sanga mögo minnu ma sisan, o ye jagokelaw ye, manankun te minnu bolo. Ni

jagokelaw ka manankun ye wari ye, cikelaw ta ka ca, k'a masoro, senekelaw, monnikelaw, bagantigi ani bololabaarakelaw b'olu la. Nin kulu kelen si magojetenw te kelen ye. Nka, n'u bëe y'u sagonafenw soro

cikelaw hakilisigi. Nin bolomademekow dafalan do ye sorokelaw sendonni y'u yerew an'u ka sigidaw kunkankow kumaw n'a walewla. Ob'u són hakili numanna, ka soro dusu don u kono. O bë ke sababu ye fana, ka danaya basigi u yerew, an'u ni faamalamogow n'u demebagaw ni nogon ce. O danaya de bë siga bëmogow l a , yuruguyurugukow ni nanbarakow siratige la. Ni baarakalan farala kalan wërewkan, ka

nogoya la, u te bila u malokene kan cogo si la, bawo sorobaliya de bë na ni jurusarabaliya ye. A kera cogo o cogo, u bëe jorenanko fölo ye sigidaw ni baaraw keyorow dantigeli n'u lakanani ye. Ni bëe ka yoro labenna K'ad'ima sariya hukumukono, mögow te jigin nogon na. O b'i n'a fo senekeyoroko ni bagannadonyoroko minnu nokankele ka ca. Ni jatemine kera sanjideseko la, ka hadamadenw, baganw ani senefenw bëe ka jiko nénabo, ka tila kataamasiraw dilan, o bëe ye bolomademeko döwyé, minnu bëcikelaw lafiya. Hali sorokelaw farali nogon kan u togola jekuluw kono, u ka je k'u ka baara boloda, ka musakaw jate mince, ka sigidaw yiriwalisiraw n'u sinijesigikow dantigé nogonfe, o fana ye bolomademeko do ye, min bë

sannifeerekow donyorow n'u boyorow bëe neto sorokelaw ye, u yerew bë sorokeyorow ni sorodondalayorow sira taama. Nin bëe temennen kó, mögo minnu faamuyalen bë cikèkow yiriwali la, oluy'ajira ko ni jurusuguya osuguya donna sorokela labenbali la, k'o juru sarabaliya mankan te bala mögo si la. O de bë na ni sorokelaw boli ye dibi la, k'u ne yele, k'u bila soro nafama kecogo sira kan. n'o kera, mögotë mögobere mince tugun. Mögo tebë mögo jigi körötugun. Jurudonna fara jurutala kan, bëe ka here ni lafiya b'o de la. Ni baasi t'olu ni nogon ce, o koro kera, ka juru koro sara, ka ban, foka juru kura ta. A bë t'o cogo de la fo sorokela bë yiriwa, ka juruta yere dabila.i

JORO KOLON MOGOW KA TASUMAKELELITON

Kibarukunnafoniseben kera sababu ye ka jekulu do sigi sen kan, Joro kolon kono, tasuma ka kasaaraw kumbenni kama.

Salon, san 1996 marisikalo la, tasuma ye tijeliba ke Joro kolon kono. A ye senekela dow ka malo bee lajelen jeni. Wale fila be yen, tasuma in sababubese ka bominnu na. A folo ye, mogo dow tun be ka tasuma don u ka forow la, k'u be binjugu jeni, n'o ye diga ye; filanay ye malogosimansinw ka tasuma seri-seri ye ka bila malonagaw la. Tuma min na kasaara in kera, «Kibaru» ka lasigiden min be Joro, Basiru Kulubali wulila ka tasuma in jenini, k'o ke bataki ye, ka ci Klbaru jemogoyaso ma. Okera sababu ye kibaruka laadili ketasumakosiratige la. Kibaru ka laadili in kera sababu ye Joro kolon n'a lamini duguw bee lajelen ka fara nogon kan, ka jekulu sigi senkan, ka jesin tasuma ka kasaaraw kumbenni ma. Ka fara baganw ka tijeliw ani nsonw ka jigitigewalew kan, salon tasumako ye geleyaba lase jorokaw ma; bawo samiyetemennen in na, senetun benadeska ke Joro kolon kono, k'a sababu ke baganw kongokojugu ye binntanya fe. Misiw ka kan ka fen o fen dun kolon kono, tasuma y'o bee jeni. Koorkolo songosera fobaakelen ani kemeduur ma; a bore kelen songo. O! n'a fora k'i ka o san k'i ka misi balo, bee y'a don koni k'o ye kogelenba ye togodalamogow kan. Ninwalewn'ujogonnawdeyejekulu in sigili teliya.

Tasuma kieliton in sigira cogo di ?

Joro kolon n'a lamini dugu 67 de jera ka jekulu in sigi. U ye biroba kelen sigi Joro dugu kono, k'o jemaaba ke Baru Magasa ye. Basiru Kulubali ye sebennikelaye. Tondenfaya dira Seku Sila ma; ka fara Baburama Jire ni Baka Jakite kan. Kolabenna kera Dawuda Jawona ye; sagesegelikela ye Nbariku Kone ye; ka fara Burama Tarawele ni Mama Fofana kan. Ton kono fognognokow jenabobaga ye Beyidi Nangadu ye.

Biroba sigilen ye birigadiw sigi dugu 67 ninnu kelen-kelen bee kono; ka kariti dilan komandan fe, ka di birigadi kelen-kelen bee ma. Nin bee kelen sa, baaraw daminera. Ton sariyaw file : Ni mogomin sorola tasumadon na kolon kono, tijeli kera wo, tijeli ma ke wo, o tigi be baa 4 sara; o kofe, i be lase sariyaso la. Ni mogomin minera malo soneli la, i ye malo min sonc, o be mine i la; i be baa 4 sara, i be laban ka lase sariyaso la. Ni misi min sorola maloforo kono, ka soro malobaaraw ma ban, o misi be mine, ka misitigi nangi. Nibee lajelen dabora Joro kolon lakanani de kama. Ton togo ye «kankelenton-Joro».

«Kankelenton-Joro» tondenw bee lajelen ko, u ka foli ani tanuni be ka taa kibaru ma, k'a sababu ke a ka cesiri ye, jamana konokow jensenni na dije kono. Bawo, n'i y'a ye jekulu in sera ka sigi Joro, a sababu do ye kibaru ye. O la sa, an be dugawu ke kibaru baarakelaw ye. Ala k'u bolo meen u ka baara la; ka keneya di an n'u ma

Basiru Kulubali
Joro-Bamanan Segu.

NTinengakaw ye feerew siri k'u ka kungo lakana

Karidon, fewuruyekalo tile 16, san 1997, NTinenga dugutigi ye nogonye do laben, min jesinnen tun don sigiyero lakanani ma. Kerenkerennenya la ka kungokono jiriw tigeli dabila, finfin ani jiri feerelaw fe. Tonsigi in senfe, a jirala ko mogo o mogo, n'i sorola jiritige la, dugu b'o tigi nangi finfin bore kelen o kelen, sefa baaduuru(5000); dogokenetigeb'o cogo la. Nin wale kera sababu ye ka jiriw lakana kosebe NTinenga lamini kungokonona la. N'a bora totobidogo la, jirikene tigeli dabilala pewu, k'a feere walima k'a jeni k'a ke finfin ye. Ne b'a nini dugu tow fe, u ka NTinenga ladege nin kola, walasajamana kungokonojiriw ka se ka lakana. N b'an ka dugutigi Monzon Mariko fo, ani Modibo Baru Sangare, ka bo Zantigila.

Sheki Madu SO n°1
Animateri-NTinenga-Fana.

KOTUBAKAW YU KA SIGIYORO LAKANANI KOJEW KALIFA DONSOW MA

Filadugu-Kotuba ye dugu ye min be Sebekoro mara kono. Dugu in cesirilen don kosebe sigidaw lakanani baaraw la. Osiratige la, dugumogow ye danaya da dugu dongsowan, ka sigida lakanani baaraw latemen u ka bolo kan.

Dugub'a sigida bolo. Ni dugu min sigida ka ni, o dugu be sabati; ni dugu min sigida man ni, o dugu be to kofe. Mun be na ni sigidaw tijeli ye ? Binjaljeni. N'i y'a ye ne b'o fo, mogo dow be yen, u te binjaljeni, ka temen a la abada; fo u ka tasuma don a la.

Obena ni sigidaw tijeli ye. Dow fana ka baara ye jiri nafamabaw tigeli ye; o fana be sigidaw tije. Mun be se ka sigidaw tijeli bali ? Dugumogow ka ben. Ni dugumogow benna, k'u kan ke kelen ye, ka don da kelen fe, ka bo da kelen fe, dugu sigidaw be lakana, k'u ne, k'u sabati. Ni dugu sigidaw sabatira, dugu be diya. Ni dugu diyara, dugumogow be se ko la. N'i y'a men dugu duman, a mogow de benna.

Tumani Jakite Kotuba. Sebekoro.

NGolobugukaw ye jekulu do sigi Kibaru yiriwali kama

NGolobugu ye dugu ye min be Kolokani mara fe, Masantola arondisiman na. Balikukalan donna NGolobugu kabini san 1975 waatiw la. K'a ta o waati la, ka se bi ma, kalandenjolenw cayara. Olu kelen be k'u cesiri kalan sinsinni fe dugu kono. U be denmisew kalan tile ani sufe. U b'u yere deme ni gafew ani kibaru kunnafoniseben ye.

O koso, ntendend, fewuruyekalo tile 24, san 1997, ngolobugukaw y'a naniya ka jekulu do sigi sen kan, min ka baara bera nesin kibaru kalanni yiriwali ma Ngolobugu n'a laminikono. Jekulu in sigikun belebeleye kakibaru kalanni kanu don dugu kalandenw bee dusukun na, ka kibaru ke kunnafoni ani donniya ninini seben ye, min be se ka ke sababu ye ka NGolobugu dugu deme netaa sabatili siratige la; ka kibaru jense Ngolobugu n'a kerefe duguw bee kono.

Jekulu in sigira ni dugu denmisew ka cesiri ye, ani maakorow ka deme. Osiratigela jekulu in ye mogokorobaw tanu, minnu kera sababu ye ka balikukalan lase dugu kono. Jekulu nemogow file :

Nemogo fole : Karimu Jara

Nemogo filanan ; Sèba Jara

Nemogo sabanan : Mari Kulubali

Sebennikelaw : Worokiya Kulubali; Solomani Jara

Kunnafoni tigilamogow : NGolo Jara; Keeme Jara

Warimaralaw : Isa Jara; Kane Fonba. Jekulu in ma kereneren Ngolobugu doren kama. Mogo o mogo, n'a soro i naniya ye kibaru yiriwali ye jamana kono, i be se ka don jekulu in na. Ala ka jekulu in deme a ka baara la. Ala k'a ka netaa sabati. Ala ka kibaru deme !

Karimu Jara ani Isa Jara
NGolobugu Masantola

Anbeyoromin na sisan, jamanakuntigi sigili kalafiliw surunyara. O hukumu kono, ne b'a nini an dabaa Ala fe, ale min ye kiiti wulibaliw tigi ye, a ka'ngoya don kalafili baaraw la. Mankankana bo a ko la, min be jamanadew bila nogon na. An

Dirisa Fonba N°1

b'o nini Ala fe, cibaa Mahamadu kanu koso, kisi ni neema b'a ye. Ne b'a nini faamanaden bee fe, jamana kono, an'a kokan, bee lajelen ka fanga-kura-sigi baaraw ke ji nemajolen na, hakilisigi kono. An k'a don ko Ala de be fanga di mogo ma, mogo min ka d'a ye. An ka maakorow b'a foko san-san foro-kuraboté se ka soro yiriwa. Hakilijagabo te baara o baara la, o filiw ka ca, a

KUMA TE JAMANA TAA JE, FO KEWALE

Anw fe yan bi, Ofisiri kono, senekelaw ka soro cayara ; nka u ka kamanagan be ka juguya ka t'a fe don o don. Mun y'o ke ?

Anw hakili la, goferenaman y'a bolo yoba senekelaw jukoroma dondoni na; bawo, an be bi, bi min na, jagokelaw de sago be Ofisiri kono.

Anw yere k'a laje ! Angere min be ke forow la, jagokelaw; malo ni senefen werew songow nagasili, jagokelaw : Feerefen minnu be na suguw kono, i n'a fo finiw, sabaraw, sugarow n'u nogonnaw, olu bee songo damatemengelya sababu ye jagokelaw de ye.

Ni mogo min y'i sigi, k'i miiri, k'a ko laje ni hakili ye, n'i ma siran, i b'a fo ko jagokelaw ni goferenaman be je la, senekelaw kan. Waatiw temenna, angere songokojetun be goferenaman bolo. Fen o fen, n'o tun be ke sababu

daamu ka dogo. O kofe, an be waati min na sisan, pariti nemaa caman ka cidenw be burusi kono ka togodalamogow negen, ko ka wote u ye, ko n'u ye se soro, ub'an ka sirabaw dilan, ka na ni cikeminew ye, ka ponw dilan, ka kolonw sen, ani fen caman werew. Anw dalend don a la, ko n'u ye se soro, nin wale si te bo a sira fe, cogo si la. Anw ta be ke sanji-koro-wocsi ye. An b'a nini faamaw fe, u k'u kofile togodalamogow la. Cikelaw segennen don kosebe, k'a sababu ke cikelaw ka konew nemaboli ka suma kojugu; i n'a fo koori wariko n'a nogonnaw. Ninan, baaraw daminecogo ka fisa ni salon ta ye. Ant'a laban don fole ! An be «CMDT» fo; halibi u k'u hakilitokoorilakolidenw na kosebe.

Dirisa Fonba N°1 Kula-Joyila.

ye ka senye yiriwa jamana kono, o bee lajelen tun ye goferenaman kundoni ye.

Nbadenw ! Senye ka gelen senefen manamana feereli ma koyi ! Malokaama bore fila feerelen te angere bore kelen soro bi, anw fe yan. Mogodow nana malosan na an ka izini koro la, antun y'a miiri k'olu na jo an jigi koro malo songoko la. Jaa-jaa olu fana ye jagokelaw de ye. Olu ye sanni damine ni kilo kelen sefa 25 ye, malokaama la; nka malo cayalen, sisan u be malokaama kilo kelen san d. 23. O be mun jira ? N b'a don koni, ko bee benn'a kan ko ni senye ma yiriwa jamana min kono, cogo si la dunkafa te se ka sabati yen. O tuma, jamana dennumanw ! An t'a laje sa, bee k'i jeniyoro fin, soro lakanani la. Kuma te jamana in taa ne de, fo kewale !

Ibarahima Jara
Animateri Dogofiri
Surukutu.

Yafabaliya man ji

Nin kera karamogoké dō ye. A ka baara tun ye mōriya ye. Ni mogomin ka bagan tun donna a ka foro la, a bē dabalijugu k'o tigi la, k'o faga. Karamogoké in tora ten fo don do la, Ala y'a to a ka masaya la, kamalennin dō ka baganw donna a ka foro la. O y'a soro dugumogow bee lajelensirannendonkaramogoké ne. Sabu n'i ka bagan donna a ka foro la, duguté je abada k'i to ni na. Kamalennin sirankojugu taara karamogoké segere fo a ka so. A ko cekoroba in ma :

«N fa ! yafa n ma, Ala n'a ka kira kama! Ne ka baganw donna i ka foro la, ka tñeli ke. N m'a dabo a kama».

Mōrike ko kamalennin ma, a ka taa so; ko fosi t'a soro. Nka, tuma min na kamalennin taara so, karamogoké ye dabalijugu damine, walasa ka kamalennin ni dijé fara. A ye cénin faga !

Jaa karamogoké ka wale ma diya Dalimasa ye ! O la sa, Ala ye kamalennin ja jo mōrike jekor. A mana taa yoro o yoro, cénin ja b'a jekor. Cénin ja yeli kera jatige ye karamogoké la, ka n'a bana k'a da, k'a dese ko bée lajelen na. Mōrike tora ten. A b'a yere siyen; a bē binnataga ni sugune ke, a dalen. A bē laban k'o binnatagaw ta, k'olu dun, fo ka t'a ni mine yoro min na. Karamogoké labancogo juguyara nin cogo de la, k'a sababu ke, a ma son ka cénin ka yafa mine. Kojugu mana juguya cogo o cogo, k'a bonya cogo o cogo, a to te to yafa kofe.

Ne b'a jini an ka jamanaden bée lajelen fe, u k'u yere mine ka bo nin n'a jogonna kojuguw ma.

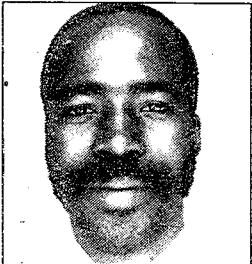
O kofe, n ka foli be ka taa «Kibaru» ma; ale de ye anw kibaru kalannaw ka dñnni bonya ni lakolidenw ta ye bi. Kerenkerennenya la, ne bē foli

ani tanuni bila ka taa Dukarimu Jara n'a furumusow ma. Ale ye cikela ye Cebe dugu kono, Sikaso mara la, animateri fana don.

Abuduramani Jara
Bamako-Sabalibugu

Faso sariyasunba ka kankaka bayelema an ka kanw na

Ne b'a jini jamana nemogow fe, u ka feere ke, ka faso sariyasunba, n'o ye konsititisiyon ye, bayelema an ka kanw na, walasa anw togodalamogow ka se ka jamana taabolo faamu kosebe.

Ajirala nemogow fe ko n'i ye malidenw sigi keme-keme, i b'a soro bisegin (80) ye senekelaw ye. O n'a taa bée sariyasenbén béké nansarkan dñron de la. Hali ni filen ni galama cira jogon na, o béké nansarkan na; faso kanw te niyoro soro o ko la. A ka kan nemogow ka faso kanw deme kosebe !

Hali ni faamaw t'a masoro, anw yere, animateri, ani nansarkanmennaw béké se ka jogon lajere Bamako, ka sariyasunba bayelema an ka kanw na. N béké Kibaru baarakelaw n'a kalanbagaw bée fo, ce ani muso, Mali kono, an'a kokan. N ka foli béké ka taa Sheki Madu SO n°1 ma, ani Dirisa Bakari JARA. N ma jine Yusufu Fane kó.

Mamadu JARA Animateri
NPeseribugu-Masantola-Kolokani

Otiwale ka baara ye Kodugukaw sewa

Salon, otiwale ye baara dō damine anw fe yan Kodugu, Kati mara la, n'o ye an ka fala senni ye ni mansin ye. Fala in bonya ye metere naani ye ; a

dunya ye metere kelen ye ; a janya ye kilometere saba ye.

Baara in nana ni nisondiyaba ye dugu kono. O kama, don o don, ni mansin tun ye baara damine, mogokemé jogon tun béké tile fala kono, mansin nof. Uye tile tan ni duuru de ke baara in na. Nka, Ala y'a këjinan samiyé la, ji ma laboli ke ; fala ma se ka fa kosebe. On'a taa bée, dugutigi n'a ka dugumogobee lajelen ko u béké Otiwale baarakelaw bée fo. Ko Ala ka samiyé nata ji caya ! O kofe, an béké Sirama Tarawele fo, n'o ye an ka cikelakoliden ye Diyo-Garala.

Seyidu Jara Kodugu-Kati.

POLITIKIKOW KA KAN KA NEFO KIBARU KONO.

Ne nisondiyalenba béké nin bataki ci « KIBARU » ma, k'a sababu ke kibaru sèben soroyoro kura dayéléla anw fe yan Sikaso. O diyara an bée lajelen ye

kosebe.

Nka, ko kelen béké kibaruko la, ne ma se ka min faamu; politikikow boli ka doko kosebe kibaru kono; o koro ye jumén ye ? N'o y'a soro, aw béké se k'a béké nemogowyé, k'uk'a lajéka politikiko caman nefo kibaru sèben kono, o béké diya anw togodalamogow ye kosebe. Mun na ? K'a d'a kan an ka jamana kono bamanankanmennaw de ka ca ka temen nansarkanmennaw kan. Anw jigi dalen béké kibaruseben in de kan kosebe, jamana kono na n'a kokanna kunnafoniw faamuyali siratige la. Ne b'a jini kibaru nemogoyaso fe, n'u ye bataki in soro, u k'a bo kibaru kono, sabu kibaru nimoro kelen te temen ne kan. N béké kibaru, aniarajomalibaarakelaw bée fo.

Lala Mamadu Jakite Sikaso.

SURUKUMINENA ÐANA JAMERE TOR' A DONKO LA

Ne y'a kanu ka nin kabako wale in da kibaru kalanbagawtulo kan, min kera Körön, Boron, Bananba marala. Wale in te doweré ye Jamere ka faatuli ko, k'a sababu ke suruku nénatige do ye.

Jamere ka baara tun ye jan dali ye, n'o ye nkalange ye, surukuw ne, k'u miné, k'u faga. A tun be nkalange caman ke wotoro kono, ka t'u da surukuw temensiraw la, an'u ka dingew da la.

Jamere ka suruku laban minelen kera suruku cekoroba do ye. Suruku cekoroba minelen, a ye nkalange sama, ka don tu koro. Suruku caman tun betukorola la, tuma min na suruku cekoroba joginnen ni nkalangé donna tu jukoro, surukuw y'a fifali damine. Tuma min na fajiri sera, Jamere y'a laben, ka n'a ka nkalange laje; a y'a soro suruku cekoroba ni nkalange dalen be tu jukoro, suruku tow be k'a fifa. Jamere y'a ka marifa kori siñe saba, mugu ma se ka wuli. Suruku cekoroba y'a kanto Jamere ma, ko a ka surukuminé be dan ale la. Ko Jamere te suruku were mine tugun. Suruku cekoroba tilalen a ka kuma la, suruku saba bora tu koro, ka n'u fili Jamere kan; ub'acink'a firifiri; suruku naani werew bora ka na fara suruku saba ninnu kan. Suruku wolonwula jera Jamere la k'a cin, k'a firifiri; nka u ninw n'u soninw ma se cogo si la ka Jamere don.

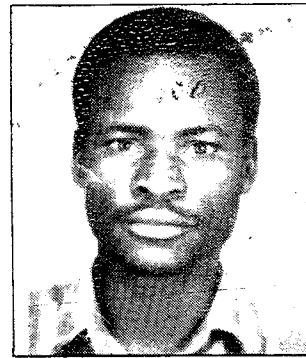
Tuma min na Jamere sera k'a yere soro surukuw segennen bolo, ka na so, a y'a kanto ko farigan b'a la. O farigan in de y'a ni diñe fara, setanburukalo la, san 1996. Jamere ka diñelatigé kono, a kera sababu ye ka suruku 575 de faga. Donsojeliw bee y'u laben, ka t'a sangafo.

Jamere suturala a ka du kono. A ka ca ni kalo ye, su o su, donso ce binaani tun be si k'a kaburu kolosi; k'a sababu ke, su o su, surukuw tun be kasika dugulamini. Kabini Jamere faatura, bagantigw ni sufetaamabagaw jorela, ka hami.

Koko Kane
NTamadi Madina-sakó
Bananba marala

Cikelaw kalanni B.N.D.A ka baaraketaw la.

K'a ta tarata, marisikalo tile 11, fo juma, marisikalo tile 14 san 1997, B.N.D.A ye kalan do sigi sen kan Kati. Karamogo tun ye Bubakari Tinbo ye, n'a ka baarada ye (CESPA) ye. Kalanden hake tun ye mögo bisaba ni kelen ye; animateri mögo mugan ni duuru, n'olu bora Kati kubeda dugu caman na, ani otiwale lasigiden duuru, minnu be Kati (D.R.I) kono. Tile naani in kalan kono, B.N.D.A y'i jo ni kalan

cikelaw la.

-Juruw suguyaw; n'oluye jurukuntaala surun ani juru kuntaala mankan ni kuntaala jan ye.

-Tono jatebo cogo.

-Jurujiniseben temesira.

-Wari jurudonnen labilacogo.

-Juru sara cogow kalan

-Waribilayorow dayeleli sariyaw.

Kalan in ye dibi caman fara ka bo cikelaw ni B.N.D.A ce. Geleya tun b'an kan B.N.D.A ka baara yoro minnu na, caman bor'olu la. Kalan in kera kayira ye; a keraben kono. Dönbägaya wör'a kono. Hakilina jumanw sorol'a kono, faamuyaliw kera.

Anka foli be B.N.D.A ye, a kalan in na. An te se k'a fo k'an ka geleyaw bee banna, B.N.D.A fe baaraketogonya la, nk'a caman nogoyara. An b'a jini B.N.D.A fe, nin kalan in ka ke, kalan siñe folo ye, a kana ke laban ye. Kalan in karamogoya tun be mögo min bolo

n'o ye Bubakari Tinbo ye, n'a ka baaradada ye (CESPA) ye, an ka foli ni tanuni b'a ye, ka d'a ka timinandiya kan, an'a ka muju n'a ka sabali. Anka foli be otiwale fanaye kerenkorennya la, Kati (D.R.I), sabu tile naani in kono, u ma bo an jigi koro.

-N'ka foli ni tanuni be Sedu Kulubali

ye min tun ye an ka dugutigi ye tile naani kalan in senfe n'o be bo (Menjuru Katife), ani Sheki Madu ka bo Nitnengan Fana mara, Mamadu Jara animateri ka bo N'peseribugu Kolokani fe.

Dirisa Bakari Jara
Balikukan karamogo,
Diyo - Buwatubugu Katife.

Mogofagala do labora kasola.

San 1996, mekalo la, sugurunin san 14 dobilala kasola Kodiwari jamana kan, k'a y'a furuce faga.

Nka, jinan san 1997, marikalo tile 10, Kodiwari jaman persidan Anri Konan Beje y'a labo kasola.

Mun de nana ni Awa Keyita mogofagala boli ye kasola? Awa na bangebagaw ye laginekaw ye, minnu sigilen don Kodiwari dugu do la, n'o ye Ume ye.

Awa somogow ye melekenin to a ka lenburufeere diya la, k'a diyagoya furu a kanime do ma, min tun si ye san 23 ye. Abanna ce in na kolokoto dilan na. O fana ma feere were soro bugoli ni binkanni ko waliden kan. A ma ne min ko, a ker'o ye. San 1996, awirikalo tile 21, sudugutila, k'a diyagoya ce tosaya sunogó la, Awa ye muruturu a kan na, k'a faga. Kabini faamaw y'a bila kasola o waati, Kodiwari jamanadenw bee wulila k'ujousenkan, sankomusow ka sariya minnu lakodonnen d'u ye sariyasunba kono, o lafasajekulu, n'o ye «AIDF» ye. O jekulu musow tun be taa bo a ye kasola, f'u y'a jir'a la ko hali n'a bora kasola, a te segin a somogow bara tugun.

Npogotiginin in labiladon, Kodiwari minisiriso min ka baara nesinnen don denbaya lakanani walew ma, o ye jamalaje ke, k'a jini u ka jamana sigibagaw bee fe, u ka laadaw kon, minnu be muso danbe don bogó la, k'a ke jón ani jagokun ye.

A jiralen don furusiri sariya kono, min tara Kodiwari kabini san 1964 ko diyagoya furu ni furunafolu ni musoramanfur dagalen te bilen u ka dugukolo kan, ka fara npogotiniw dili kan ce ma, minnu si ma san 15 dafa.

Furunafolo geleya be furumuso ke jøn ye

Kuma min te ne foko kelen na, bee ka kan k'a hakili to a la folen na. N bøna cekoroba minka maana bo, ale jinenan nsana in ko ! Denmuso kelen tun be ce bolo min tun ce ka ni kojugu; hali fa tun t'a fe a ka bo a koro.

Ala y'a ke denmuso sera furu ye. Mogocaman nana a jini cekoroba fe, furula. A ma son ka mogosi ka nafolo mine; mogo si ka donnitigiya m'a to i ka se ka denmuso in soro furu la.

Tuma min na mogow ka taa-ka-segin y'a tooro, cekoroba y'a miiri, ka feere do soro, walasa mogow ka fara a n'a denmuso la. A ye jirisun do jira a denmuso jinibagaw la. Ko ni mogo min lankolon sera ka yelen jiri bala, ka jigin, denmuso be di o tigi ma. Caman y'u yere fisaya o jiriyelen ma. Nka, mogo døw soro, minnu sonna k'a ko sifile. Cekoroba ye kala ta, k'a sigi. Ni mogo n'i sera jiri cemance la, a lankolon tan ni fila, a be kalakise bari o jukunanmugu la; o tigi be jiriju fili o yoronin bee, k'i fili duguma. Dowerewyelenna kasejirijucemance la; olu si ma se ka kalakise muju. A k'olu te ce ye; ko ale denmuso te d'u ma.

Nin ko tora nin cogo la, fo don do la ce kelen nana; o tun ye ce ye døre ! Ak'oka taa ka bo a koro, k'ale b'a don ko te ce ye. O y'a deli; a sonna. A y'a sigi nikala ye. Ce in lankolon yelenne jiri la, ka jigin. A ye kalakisew bari ce la, kabin'ayelento, fo'ka jiginduguma; ce ma bin. Tuma min na ce jiginna, a k'o ma klo ye ce ye. O don kelen be, denmuso dira ce in ma.

Tuma min na musoce ka kaladaw keneyara, o y'a muso mine k'o gosi kosebe. O ma kun muso fe; a taar'a faso la. Ce taara nofe ka na. A je dalen a kan, a dusu bora tugun, a y'a gosi. Musoce ye muso in gosi ka se fo siye saba ma. Muso benke y'o kuma men, o nan'a fo denfa ye ko denmuso te taa ce ka so tugun. Musoce nalen a muso nofe, u ye korofa d'a tulo kan. A ko n'ale muso te taa a ka so, k'u k'a ka nafolo segin a ma.

Denfa ni denmuso benke ko musoce

k'a ka nafolo bolen da fo. A ko ale ma wari sara; ale ma sanu sara. Nka, ale yelenne, a lankolon, jiri kan; ko benke fana ka yelen jiri kan. Benke sonna. Tuma min na benke sera jiri cemance la, musoce ye kalakisew bari a jukunanmugu la; jiri tilala benke la; a binna duguma. A wulila k'a ka finiwdon, k'a kanto: Aw y'a to penabao aw ni nogon ce yen; netunt'e furu donyorola. Fa ye denmuso d'a ce ma; u taara so. Musoce dusu nana kasi tugun, a ye muso mine k'a dasi kosebe; muso y'a faso magen. Fa yere ko ale yere be yelen jiri kan. Fa seien jiri santela la, musoce ye kalakisew bolen bila a jukunanmugu la; cekoroba ye jiri bila; a yekalakisewcerebariala. Akocekoroba ma ko jaa o yere te ce ye; k'o be ka mogow tooro ten gansan.

Kabini ce n'a muso seginna so o la, u ma kele tugun. Furu diyara kosebe! N balimaw ! Aw ka d'a la ko ni furunafolo cayara kojugu, a be furumuso ke jøn ye. An k'a laje ka juru yoba an yere ye, walawa furukelaw ka bo hami na.

Kasumu Kulubali
Namana. Faio. Bila.

BI FURUKO YE DENFAW NI DENBAW NO YE

An be don min na i ko bi, a kolosira ko n'i bora muso nofe, ka soro i bolo t'i ko ko k'a je kosebe, denfa b'a ce ka bo i koro, k'i ka kojew be denbaw bolo. N'o fora mogominye, ik'adonko i ka ko ma ke denfa sago ye de !

N'i ka ko latemenna denbaw ma, olu bøna mun fo i ye ? Woro caman ani basancaman, wakisi, lezew, dalifiniw, fansi ani samaraw ; ka fara sheninw ni pomatiw kan ; ani silipuw, sutijew kalew, ka fara puduru ani safinew kan. N'i ye minen ninnu jateme, k'a ye ko e min ye furukela ye, e ka wari mume te temen baaduuru, walima baawolowula kan, i jigi be tige, k'a sababu ke ni konpile fila songo bora wari la, a tote fosi bo. Ola, i b'i yere jini;

o ye furu bannen ye. Muso somogow be soro k'a fo k'i te sebemogo ye. Se be mogow caman ye ka muso balo; nka n'i ko o ka baaduuru fara nogon kan, a be geleya. Misali la, denbayatigi caman be yen, minnu ka mogow balota hake be se tan ma, walima tan ni san ce; cogoya si la, o dow te se ka baaduuru fara nogon kan. Denfaw ni denbaw ye furuko geleya !

Ko denmuso duuru be e ka du kono; u bee sera furu ye; nka ce ma bo a si nofe. O be se ka ke tige ye cogo di ? O tuma Ala je t'e la wa ? Mogow b'i denmuso jini, i b'i ban k'a di u ma. Dutigi dow fana be yen, minnu b'a fo i ye, k'i ka taa dugu were la, bawo olu nemogow b'o dugu la n'olu ko min, o don. O ! ni furukela y'a miiri o dugutaa musakaw la, a galabu be faga. Bi, baatan te dow denmuso soro furu la; ka biduurutigi b'a negen ka taa si n'a ye, sefa biduuru. Hali mogo gansan, tegelankolon be taa n'a ye fufafu. O bee la e sigilen don k'i denmuso furunafolo geleya a jinibagaw ma.

An ka jamana in kono yan, cekoroba numan døw be yen, minnu denmusow be se tan an i koma. Nka, u y'u bee don furu la; fo ka laban k'u jenogonw denmusow don furu la. O siratige la, du caman be yen, minnu cemisenninw ka ca ni npogotigiwy, k'a sababu ke ni npogotigi min sera celataa ye, o be don furu la. Nin cekoroba numanw te nata u denmusow la; u te nafolo jini n'u denmusow ye; u te dumuni jini n'u ye. U b'hami, ka makari denmusow ka furuko n'u ka dinelatige de la.

N'i ye asiyeti ye musomannin min kunna, i b'a foko n'i tugura nin kofuru la, a be nogoya. N'i tugur'a ko, i laban be fara a la, ka soro mogow m'a fo i ye, k'a sababu ke denba ani denfaye. Ni denfay'ajirako ale te sek'adenmuso ka furuko kuma fo, o koro ye ko a denmuso te furu. Muso te se ka musodonfurula ! Nin filila cekorobaw ka yafa n ma

Musa Kulubali
Zetezedi ka kalanden Moti.

Togodala musow ka kalanko

Hadamadenya te taa abada kalan ko. Ala ye kalan ke wajibi, ye hadamaden kan, wa, a ka kan hadamaden beekelen-kelen kakalan jinicogoya bee la. Ni kalan te, baara caman kera dije kono, olutun tena se ka ke.

Kalan nafa ka bon cew ni musow bee kan. Nka, a kolosira ko ni muso kalanna, a joyoro be bonya ka temen ce ta kan. N'an ye musow joyoro laje an ka denbaya n'an ka duguw kono, anb'a soroko baara caman keli sirilen b'olu de la. U be fangalabaaraw ke, u be hakililabaaraw fana ke.

An be don min na i ko bi, kuma caman fora musow ka kalanko la. Mogo caman ani cayakeda yoro camany'u sinsintogodala musow de kan sabu a be fdon o don k'olu de be muso tow ko; k'olu de segennen don hadamadenya kono, k'olu te lafiya soro : su ani tile, u be baara la kungo ani duw kono. Tije don, togodala musow be baara geleinw ke; o la, u ni kalan ka kan sanga ani waati bee la, walasa u hakili be se ka walan-walan, walasa u ka jenamaya be se ka sabati.

Nin janiya numan ninnu sigira sen kan togodala musow ka here de koso. Osiratige la, ciyakedawcaman y'u ka baara fanba jesin musow ka

kalanko de kan, dugu caman kono. Nka, kolosiliwy'a jira kotogodala muso caman te son kalan ma. Ute son kalan ma sabu, u b'a fo ko baaraw ka ca, ko kalan waati te soro. O tuma, ne be nininkali ke : Musow ka kan ka jalaki wa ?

Ayi, u ma kankaja jalaki, sabu u ye jaabi min di, o ye tijye ye. Ni dukono baaraw ka ca, musow tena se k'olu bila k'u b'u jesin kalan ma. Ni muso ye baaraw bila kalan koso, an bena kibaru were men an tulo la cew fe. Cew n'a fo ko musow furula walasa ukabaara de ke u celaw kono.

N'an ye segesegeli ke, an b'a soro ko musow ka kalan be cew de degun, a mandi cew ye, barisa ni musow donna kalan na, du kono baaraw bee tena se ka ke. An y'a kolosi yoro caman na, musow ka kalan be ke sufe k'a sababu ke baarawcayaliye tilefe. Ajate minena ko sufe kalan geleyaw ka ca; wa a man di cecamanye ka sababu ke «keleya» ye.

O tuma, an k'a don ko geleya caman be togodala musow ka kalanko la :

- baaraw ka ca tile kono (kalan te masoro kosebe);
- kalan yere man di musow caman ye (u t'a nafa don);
- cew ka keleya n'u ka wajibi baaraw musow kan (u te musow ka kalan nafaw don).

Nin geleya ninnu be kels cogo jumen na ? Ne fe, u be kels ni hakili de ye. Musow ka ladonniya kalan nafaw kan; u ka baaraw ka nogoya tile kono, walima ni kalan ke waati sera, cew k'u deme; cew k'a to musow ka kalan ke hali sufe (sabu ni musow kalanna, o nafa ka bon kosebe denbaya ka jetaa la). Cew kana son ka keleya, ka ke sababu jugu ye u musow ka kalanko sabatili la.

Amidu Kulubali
Karamogo Bamako.

SURUKUTU GATIGIW Y'U MUSOW KA KALAN NAFA YE

Surukutu ye dugu ye min sigira san 1977, ofisi kono. O siratige la, dugu cikeyoro ye taari 400 haké ye. Furumusow haké be ben 250 ma; olu tilalen don kulu 4 ce, maloturu sabatili kama.

Gurupu folo nemogoye Nbayi Tangara ye; o ka ton sebennikela ye Hawa Mayiga ye; animatirisi don. Ton filanan jemaa ye Asitan Kulubali ye, n'a be wele «Kaka»; sebennikela ye Fanta Kone ye, o ye kalandenjolen ye. Gurupu sabanan nemogoye Zara Buware ye; sebennikela ye Baba Toyina ye; kalandenjolen don. Jekulu naaninan jemaa ye Koniba Tarawele ye; sebennikela ye Umu Kamara ye; o fana ye animatirisi ye.

Nin muso nemogow y'a kolosi jinan geleyara kosebe, k'a sababu ke malo songobinniye, an fe yan, nin waati la. Bawo, sisan, malokise kilo 1 ye sefa d. 30 ye. Musaka minnu be malo nofe, olu damadow file :

- 1) - Angere finman kilo ye d. 56 ye.
- 2) - Angere jeman kilo ye d. 47 ye
- 3) - Metere kelen ji songoye d. 68, ani ko ye.
- 4) - Maloturulaw ka metere kelen ye d. 40 ye. And a tena se baara tow ma. Tuma min na musow ye hakili numan soro ka nin kow bee lajelen faamu, u y'a jira k'u se te geleya tow la. Ko min ye maloturusara juruw ye, u b'olu kanini to yen, fo malo ka songo soro tuma min na. N'o te maloturusara juruw be delika kani sunkaloseli waati de la.

Nin b'a jira ko nafa be musow ka kalan na; nin wale ye gatigiw bee nisondiya. Anw fe yan Surukutu, cew be fen o fen ke kalan siratige la, musow b'o nogonna ke. A ka kan musow ka balikukan matarafa, sabu dugu te yiriwa kalan ko; kabilaw te yiriwa kalan ko, jamana yere te taa ne abada kalan ko.

Ala ka jamana in son nemogo sabatilenw na. Ala ka hakili numan di jamana den bee lajelen ma.

Ibarahima Jara
Animateri Surukutu Dogofiri.

Selenge musow cesirilen don kabini lawale la.

Nin kunnafoniw sora poroze «I.E.C» ka kalan sente, min kera Selenge, k'a ta fewuruyekalo tile 18 na, ka t'a bila a tile 23 la.

Asabatira kabini tumajanko Mali musow ma deli don si k'u sigi, k'u bolo da u sen kan ka cew laje baara la. Jenekala ni laadala baara misenw temennen kofe, musow tun b'u cew deme ka senek. Muso kelekuntigiw n'a nomasaw lakodonna Mali dugu kolo kan. Nka sigiyoro be musow temen nogen kan, cogo min na, a b'u segen ni nogen ye o cogoya kelen na.

Barazi jolen kofe, Selenge bilama lahalayaw kera sababu ye ka geleya caman lase dugu musow ma.

Musow ka fo la, folofolo, ka soro barazi majo, musow bee n'uka jenforoninw tun don, tiga ani gan n'u nogenaw tun be senet u fe, minnu kono. O waati, neema tun ka bon kosebe Selenge n'a lamini na. Ni musow tun taara ni senekelaw ka suman ye onzer waati la, u tun be taa senek u ka jenforow la, fo ka taa wula se.

O senefenw tun be feere musow fe, k'u ka musaka misenw ngenabo; aninasongo. Kabini lawale la, fo ka se bi ma, Selenge cew ma deli ka nininka nasongoko la. Olu dan ye suman dili ye.

An be don min na i ko bi, barazi jolen kofe, kura nana fara musow ka baaraw n'u ka geleyaw kan.

Baara kura folokera nakobaara ye; u'y'o damine a ma meen kosebe. Dugutigi ye keneba d'u ma; Alimani y'u deme ka nako foro in sinsan k'a ne.

«C.M.D.T.» fana ye pometerisi kesu kelen jurudon u la. U ye tomati, salati, ani jaba ni fen misen caman senet, ka fara pometerikan. Nka, n'a bora pometeri la min be ka falen sisan, tow si ma son. Nakobaara temennen kofe, Selenge musow ye ton do sigi sen kan ko «Benkadi» ka senek sara la samiye waati la. Ton mogow ye bisaba hake ye. K'a ta sogomada dizeri la, ka t'a bila wulada la, lansara waati, o tile baara sara ye sefa kemewolowula ye. K'a damine selifana la ka se wula ma, o senet sara ye sefa kemeduuru ye.

Ton were be yen min ka baara ye malojago ye. U be malo san, k'a wusu, k'a woso, k'a feere. Buguda do fana be Selenge keref ko Kafola. Yen musow ka baara ye koorisene ye. O kofe, tuma min na Selenge barazi jora, bosow ni nana dagaw sigi monniko kama. Olu musow b'u cew deme san jegi la; u be woso san cew bolo, k'o jago.

Selenge musow be wari minnu soro nin cros

baaraw la, u b'olu fara nogen kan. Ni wari bugunna, u be finiw san ka tila u ni nogen ce, ani ka cew bolomadem dugu musaka kologirinw na. Misali la, musow ye cew deme ka balikukalanso kelen jodugu kono. Selenge musomisen caman kalanna k'u lafaamuya kosebe; olu de be tonw ka warikow bee lajelen ngenabo. O yoro la, danfaraba be Selenge dugu ni jamana yoro caman ce, k'a sababu ke cew ma ban don si musow ka sufekalan ma.

An Balakaw y'a jira ko nin baara kelen kelen bee be se k'u nafa, k'u bo nogo la, ni kow be bo u sira fe. Nka, geleya caman be baara ninnusabatilicogo numanna, minnu be se ka musow lasalaya doonin.

O geleya do ye jiko ye. Selengekaw ta kera baraziko la togo gansan ye ! Barazi jora Selenge baji bonya kama, nka bi, jiko ka jugu kosebe Selenge dugu kono. U ni baji ce ye kilometere kelen ani tila ye; faamaw ma ponpekolan sen dugu kono, sanko ka taa se orobineko ma.

Dugumogo yerew ye majumanko min ke ka kolon minnu sen, olu be ja joona. Jiko temennen kofe, musow ka jate la, n'Ala y'a ke ko pometeri sonna, feereyoro kelen min b'u bolo, o ye Dalabala sugu ye; Selenge n'o ce ye kilometere 7 ye.

Nakosonminenko fana be musow la.

Min ye geleya tow ye, olu ye nosusumansinko ni maloworomansinko, aniwotoroko ye. Boso ni somonousow haminhank belebele do ye filijoko ye, ka fara jiegbaara geleyaw kan, i'n'a fo jiegfe feereliko. Bamakoka minnu bena jieg san Selenge, olu bee be wuli ni u ka kiliyanw togo ye. U bee se musow ka jieg tayoro la, sirabada la waali min na, o b'a soro mobiliw falen don; u te jo.

O la, musow wajibiyalen don ka kilometere 7 taama, ka t'u ka jieg feere Kangare dugu kono. Caman ka jieg be toli.

Min ye keneyako ye, musojiginso te Selenge dugu kono. Dogotoro kelen be yen, nka fura te soro o kono tuma si. Ni mogo min banana, dogotoro b'o laje, ka furasanseben d'o ma; o be soro ka taa fura san Kangare, ba kofe.

Siga t'a la ko Selenge musow y'u laben konuman baara kama. U ye baaratoww sigi, ka nakoforo laben, k'a sinsan. A tora ciyakeminenco ye; n'o ma ngenabo baara te se ka ke, fo i ka feerew nini dugujikon'akeneyako lawalasa musow fari ka se ka foni ka t'a fe, sigida ani jamana yiriwali baaraw la.

Badama Dukure.

TULON

Nin desen fila dilanbaga y'a dab'a kama, ka fili 10 k'u la. A y'olu nini.

1-Bore dasinyora. 2-Bore yoro min kralien don. 3-Tulolange. 4-Numane jifijumisenni turabulu d. 5-Denyerenini d. 6-Jiribilo d. 7-Ci minnu be tafae k. 8-Jifit turabulu d. 9-Ja min be bolokuru k. 10-Farakuru min daleen don b're sanfe.

KCR

Dorogu n'a kasaaraw

Dorogu suguya ka ca. Nk'a kelen-kelen bëe bë kasaaralase atabagaw ma; Dorogu ye mun ye ? Dorogu ye furakise, binjalan, koli min be noroli ke, ji min be werini jocsi ka bo bolonkonin na, o n'a njogonnaw, minnu be dadigi farikolo la ani ka hadamaden keneman bila kebalke la, olu de be wele ko dorogu.

U duncogo n'u tacogo n'u mincogo n'u sisamacogo de be mogo bo hadamadenya sawura la yoronin kelen, wali doonin-doonin. Dorogu pikirilamawyere be yen, min b'il lase «kabakolo» wolonwulanan» na, n'i y'a don i joli la yoronin min na.

Dorogu masibayoroba do y'a jarabi ye, n'o donna i la, i te se ka fara a la tugun fa k'i tatiye.

Farati min be dorogu la, o y'a ye, n'i y'a ta, a ben'i bila sawura min na, i yere t'o don : kolankolon wali konuman. Dorogu jarabi te doweré ye, farikolo degeli ko a tali la. O tuma i ker'a ka jon ye. Bamananw b'a fo o yoro de la ko : «Don-Komo-la be yen, nka bo-komo-la te yen». O la sa, fo ni Ala yere jen'i ma, n'o te o y'i ka dinelatige donnen ye bogola, k'i laafu, k'i tatiye, k'i ke donbagalafili ye.

Ni mogo min biri la dorogu komola, o ka dorogu tata hake de be caya don o don ka t'a fe, bawo min tun b'a nisondiya kunun, o hake fila de b'a sankorota bi. O tuma, ale la be k'an ka taa ye sa, seginko t'a la bilen, fo

ka t'a ni tige yoro min, wali a ka fini bila. Anben'annendondorogusuguya dòw n'u kasaara ce : Mariwana ye dorogu ye, min sirabululama don, a be min i ko sigareti. Hashishi ye ngeji ye min be nimi. N'i ye nin dorogu fila kelenokelenta, ubelafiya nisondiya de d'i ma folo. Nka n'i y'a damatem, a be hakiliwuli nijatige bil'i la; waati be temen i ninema, i be dugu be yaala k'a sorò, i m'a don k'i ye ko ke. Nin dorogu fila dilanjiriw besorodijeseleke naani bee la.

Kokayinisun be Ameriki-Latini jamanaw de kono. Yenkaw b'a nimi walasa k'u ka kongo ni segen mada; barisa denkelen demebaga don, i n'a fo dorogutalaw b'a fo cogo min na. Kokayini dorogu mugu be bo k'a min, k'a foron wali k'a ke pikiriji ye; nka dorogu min don, a be dusukun fasa tine, ani nun konona; a be mogofanga ban, ka sunogobaliya bil'i la; tuma dòw a be fabilen naja bil'i la. A be hadamaden ni mine. A tabaga manato ka keje a soroli la, a b'a barika bee ban, k'a cawu-cawu.

«Anfetaminiw» ye furawde ye, minnu kiselamaw don; n'i b'u ta kojugu, u be ke dorogu ye ka jawuli bil'i la folo; o ko ka siran ni dusukasi ni masumaya bil'i la.

U be dumuni negebo mogo la, ka sunogobaliya bil'i la. U be se ka mogo hakili nagami fo k'i bila fagali la.

«Shimilafenw», i n'a fo alikoli ni geyi ni koliforitiw ni esansi ni werini jocsilan

kasawsamani fana yedorogusuguya dòw ye, minnu be mogo lasu i ko dolominna. I be sugo kirikaraw ni fen kirikaraw ye. Shimilafenw ninnu ka jugu fogonfogon ma, u te bije fanta. A bana kirikaraw bëe bë laban ni kunkoloseme tijenye ye, n'o taamashiyenw ye jenamini ni fccou ni kunkolodimi gelénw ye. U be mogofanga banjoona. Usamabaga caman ni be bin, k'a sababu ke u be se yoro do la, fijé be tig'u la pewu. Dorogu ka ca cogo min na, u be nogon ne farinya la o cogo kelen na, o de koso dorogu dòw tali yere yamaruyalen don, i n'a fo : dolo, sira, sigareti dòw ani kafe. Nka ni mogo min y'u ta k'a damatem, dorogu lakikaw be kasaara minnu lase hadamadenw ma, o njogonna be s'i ma. Dolo minkojugu be mogo bo hadamadenya sawura la, i t'i ka ko keta don, i t'i ka kuma fota don tugun. Den be dabo sin na cogo min, dorogutala fana be dabo dorogu la doonin-doonin o cogo kelen na.

Dorogutala ka dorogubilia ka kan ka ke dogotorow ka kolosi kono, bawo ko nogon te; dorogutala ka dorogu tata hake de be dogoya doonin-doonin ani k'a farikolo deme ni furawye fo ka na subhana fen in tali nege bo a la pewu.

KIBARU JINI SEBEN

Togo ni Jamu
Dugu wali sokala
Arondisman
Serikili
Mara
N'b'a fe, ka «KIBARU» sorò, kalo o kalo, san kelen kono. Wari sarata ye Mali kono dorome 300 ye, Afiriki kono =600, Jamana werew = 1000

(Nin seben in lafa, k'a tige, k'a ni wari ci, nin adresi la :

KIBARU - BP : 24 - BAMAKO - (Mali)

"AMAP" kuntigi
Gawusu DARABO
Mali kanw kunnafonisèbenw
baarada kuntigi
Nanze Samake
Kibaru

BP : 24 Telefoni: 22-21-04

Kibaru Bugufiyé Bozola

Bamako -Mali

Dilanbagaw ni sebenbagaw kuntigi

Basiriki Ture

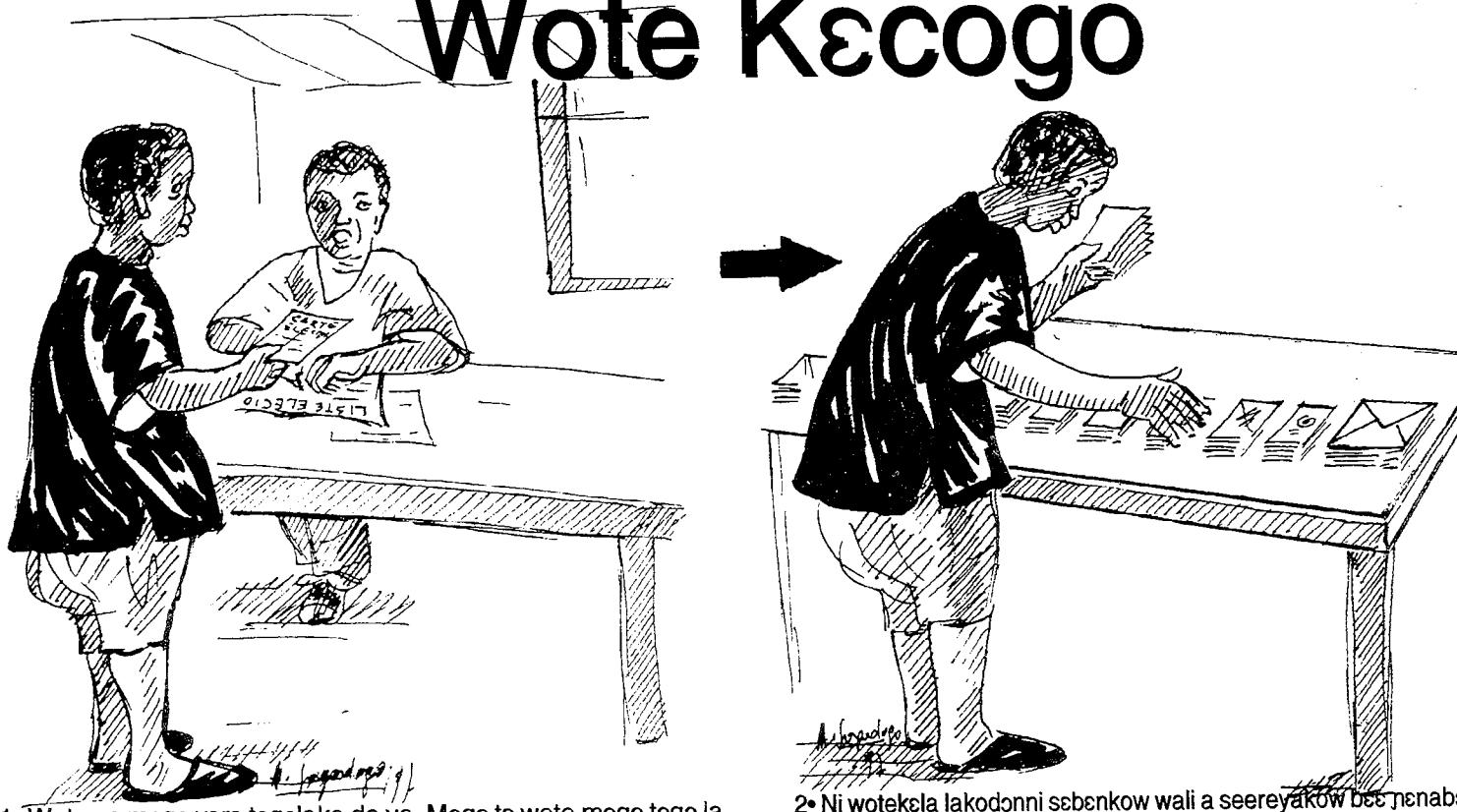
Sebenbagaw kuntigi

Baadama Dukure

Labugunyoro: Kibaru gafedilan baarada

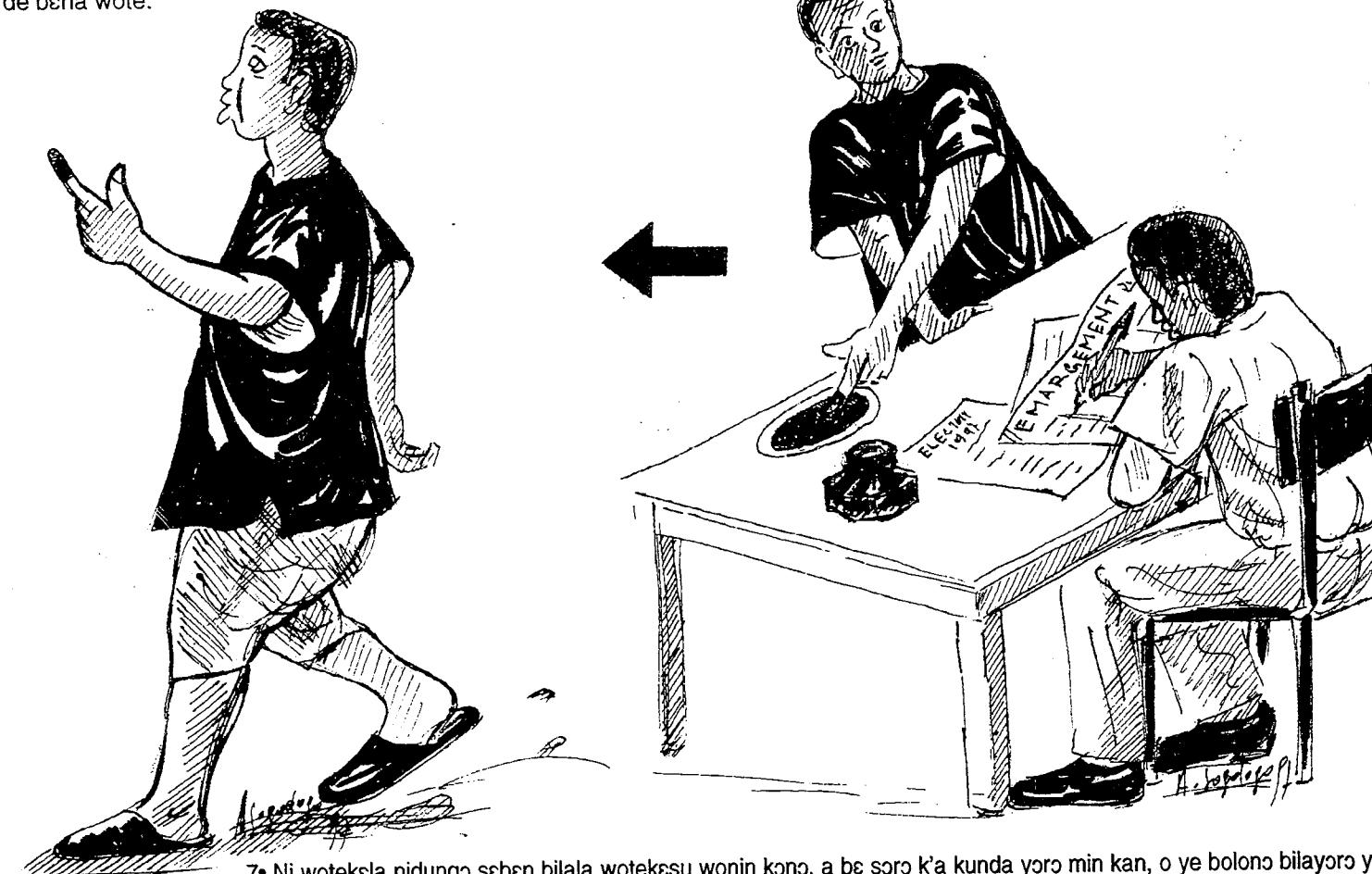
Bolen Hake 16 000

Wote Kccogo

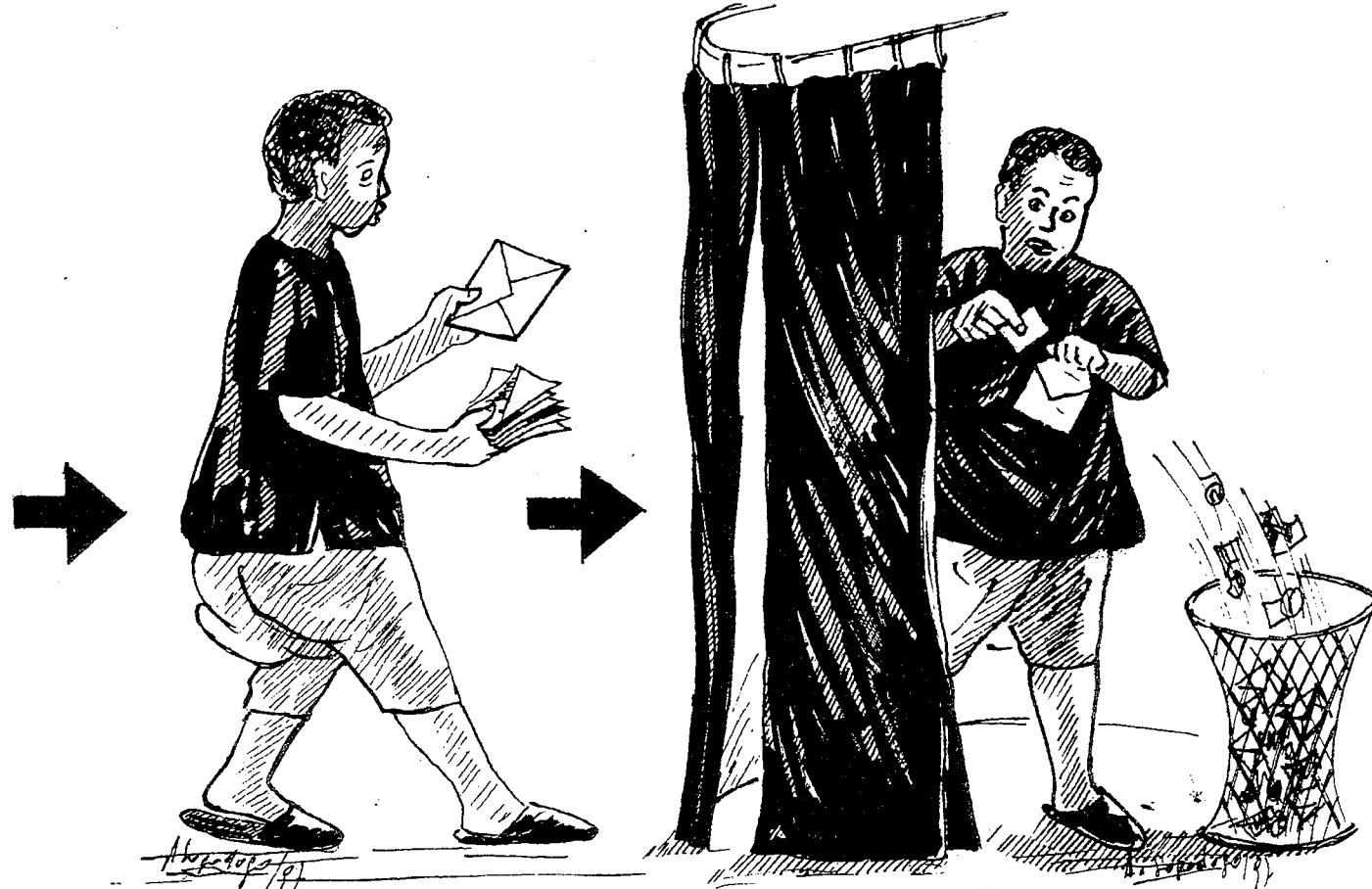

1• Wote ye mogo yere togolako de ye. Mogó te wote mogo togo la, wali mogo no na. Ni wotekela donna wotekeloyoro la, a be folo k'a ka woteseben n'a togolaseben tow bëe jira, walasa a ka don k'ale yere de bëna wote.

2• Ni wotekela lakodönni sëbenkow wali a seereyakow bëe menabura k'a ban, a be yamaruya ka pariti kelen-kelen bëe, ani mogo kelen-kelen bëe togolaseben kelen ta. A be laban ka literforoko kelen ta, k'o fara sëben tow kan.

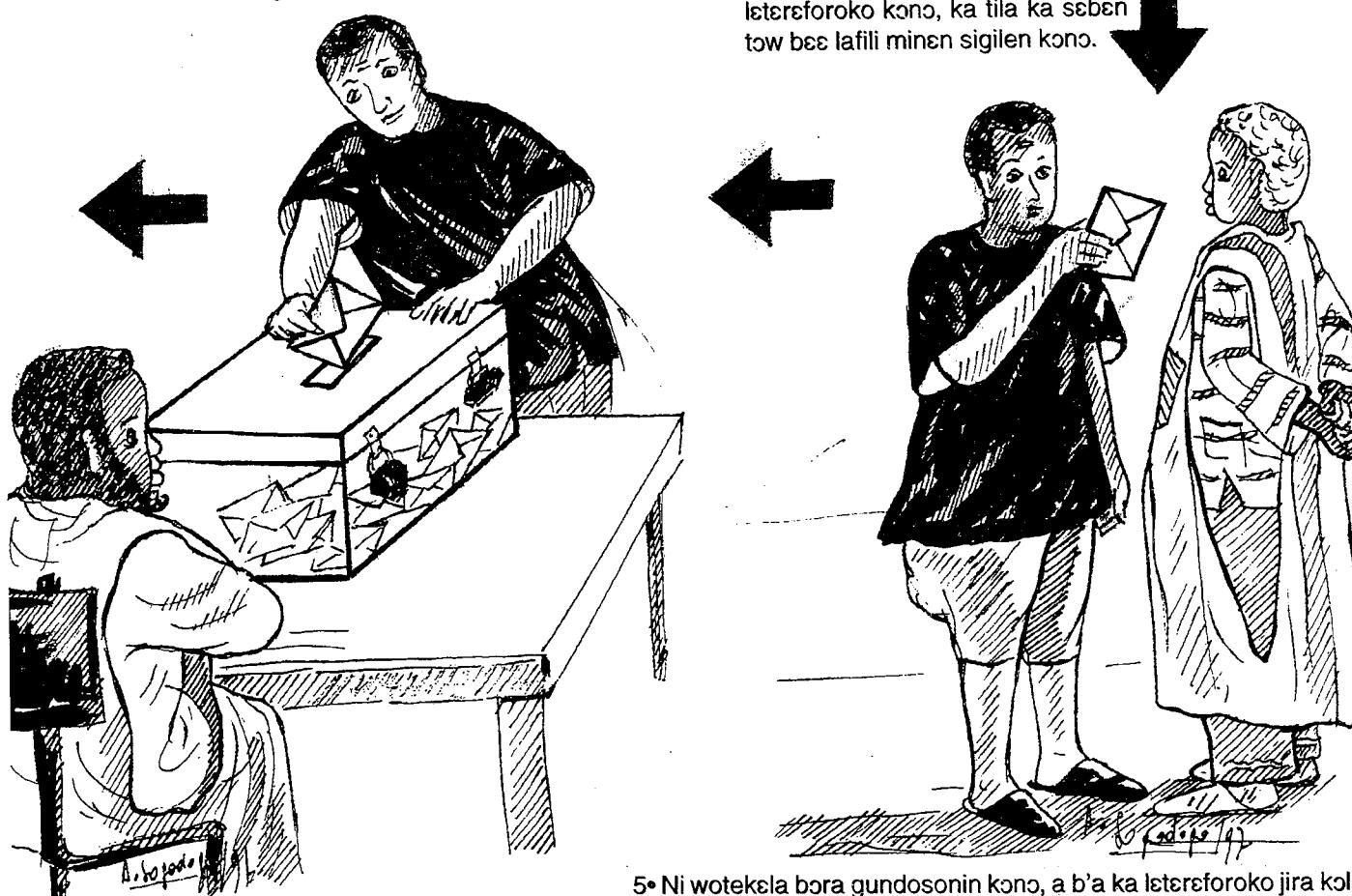

7• Ni wotekela nidungo sëben bilala wotekelu wonin kono, a be soro k'a kunda yoro min kan, o ye bolono bilayoro ye sëben do la, wotekelaw bëe lajolen togow be min kono. Ni wotekela min te se bolono sëbenni na, o
8• bolonkönin be su dabaji la, a togo kerefe. N'o kera, o ye wote bannen ye. Wotekela be soro ka bo, ka taa n'a yere ye.

3• Wotekela n'a ka letereforoko an'a ka sebenw be soro k'i kunda gundosonin kan. N'a donna gundosonin kono, a b'a nidungo pariti

4• togolaseben, walia nidungo mogo togolaseben kelen doren bila letereforoko kono, ka tila ka seben tow bee lafili minen sigilen kono.

6• Letereforoko be bila kolosilikela daw nena.

5• Ni wotekela bora gundosonin kono, a b'a ka letereforoko jira kolosilikela min na o b'a yamaruya k'a ka t'a ka letereforoko bila wotekesu wonin kono.